

Welke impact heeft de formatienota op de voedingshandel?

De formatienota van de Vivaldi regering telt bijna 150 pagina's en bevat een waaier aan thema's. Buurtsuper.be focust zich in deze korte nota op 10 punten die specifiek voor onze zelfstandige supermarkten en speciaalzaken belangrijk kunnen zijn. Het gaat onder meer maatregelen om de loopbaanduur van werknemers op te trekken, een 'Wederopbouwreserve' die ondernemingen die door Corona zijn getroffen in staat stellen om de komende jaren hun winst op een fiscaalgunstige manier in de onderneming te kunnen houden, het recht op opleidingsdagen voor werknemers, de verlenging van de vrijstelling van werkgeversbijdragen voor de aanwerving van de eerste werknemer, de invoering van een impactanalyse bij nieuwe regelgeving die de administratieve rompslomp moet verminderen, de bestrijding van deloyale concurrentie om met het oog op de bescherming van ondernemers en kmo's, de monitoring van de prijzevolutie binnen de agro food sector, fiscale en parafiscale maatregelen om het nettoloon te verhogen van de laagste en laagste-midden lonen, een verhaalrecht voor de eindverkoper ten aanzien van de producent bij de wettelijke garantieregeling, de strijd tegen de plasticsoep (verpakkingen!) en de mogelijke invoering van een soort statiegeld in overleg met de deelstaten, audits naar de werking en een reflectie over de voogdij van het FAVV (welke voogdijminister?) en last but not least de bestrijding van winkeldiefstal.

1. Pensioenen

"We streven naar een werkgelegenheidsgraad van 80% naar 2030 te bereiken. Daarbij is het optrekken van de activiteits- en werkgelegenheidsgraad van de oudere werknemers zeer belangrijk. De regering zal hierrond concrete initiatieven nemen, in samenspraak met de sociale partners en de deelstaten. Teneinde de effectieve loopbaanduur van de werknemers op te trekken, zullen er maatregelen worden genomen inzake eindloopbaanregeling. Dat kan o.a worden gerealiseerd via het deeltijdse pensioen, de zachte landingsbanen, de vorming en heroriëntatie doorheen de loopbaan, en door de overdracht van knowhow tussen generaties van werknemers te bevorderen."

Wat de tweede pensioenpijler betreft blijft het een doelstelling om deze verder te veralgemenen. In een eerste stap moet de harmonisering tussen arbeiders en bedienden op het vlak van aanvullend pensioen tot een goed einde worden gebracht.

2. Relance en transitie: tijdelijke ondersteunende maatregelen

Veel sectoren zijn rechtstreeks getroffen door de Corona-crisis en sommige zijn nog steeds aanzienlijk getroffen. In functie van de evolutie van de pandemie, zal de regering geval per geval de opportuniteit beoordelen van de verlenging of wijziging van bepaalde tijdelijke steunmaatregelen die tijdens de Corona-crisis genomen werden. Met de verdere uitrol van het exit scenario en het hernemen van de economische en maatschappelijke activiteiten wordt het tijd om de steunmaatregelen af te bouwen en te vervangen door een sociaal-economisch relanceplan dat in samenwerking en overleg met de deelstaten wordt opgemaakt.

In 2020 en 2021 is het cruciaal dat de solvabiliteit en liquiditeit van de bedrijven verder wordt versterkt. Zo zullen ze de mogelijkheid hebben om voor de belastbare tijdperken die verbonden zijn aan de aanslagjaren 2022, 2023 en 2024 een deel van hun winst vrij te stellen door deze winst te boeken op een vrijgestelde wederopbouwreserve, waarbij de voorwaarden van huidig ingediende wet worden geïntegreerd. De Wederopbouwreserve heeft als doel de door de Corona-crisis aangetaste solvabiliteit van onze ondernemingen te versterken. De maatregel laat aan vennootschappen toe om gedurende drie belastbare tijdperken een "wederopbouwreserve" aan te leggen op het einde van het boekjaar met betrekking tot de aanslagjaren 2022, 2023 of 2024.

Deze wederopbouwreserve laat zo toe om toekomstige winsten fiscaal voordelig in de vennootschap te houden, op voorwaarde dat het eigen vermogen en het tewerkstellingspeil worden behouden. Deze maatregel kent dus een belangrijk stimulerend effect op het herstel van de solvabiliteit omdat ze vennootschappen toelaat zo snel als mogelijk terug over een gelijkwaardig eigen vermogen te beschikken zoals dat het geval was voor het COVID-19 tijdperk.

De regering stelt zichzelf als doel om elektronisch te betalen fors uit te breiden. De consument moet steeds de mogelijkheid krijgen om cashloos te betalen. De plafonds voor contactloos betalen worden verder opgetrokken. In dat kader zullen de ondernemersorganisaties, de organisaties voor consumentenbescherming en de banken worden geconsulteerd. Het is niet de bedoeling om betalingen met cash geld volledig af te schaffen, maar de regering wenst het aantal transacties dat cash betaald wordt, wel drastisch terug te brengen tegen het einde van de legislatuur.

Teneinde een goed evenwicht te hebben tussen concurrentiekracht en koopkracht verzekert de regering een vergelijkbare ontwikkeling met de buurlanden. Om dit te bereiken wordt in de eerste plaats in overleg met de sociale partners met omzendbrieven gewerkt. De minister van werk zal dit in overleg en in samenspraak met de ministerraad doen.

3. Arbeidsmarkt en organisatie

Als alternatief voor een verdere verlenging van het corona- ouderschapsverlof wordt tijdelijke werkloosheid wegens overmacht aangewend, op basis van een specifiek quarantaine attest mogelijk gemaakt voor ouders van schoolgaande kinderen, kinderen in crèches en kinderen met een handicap in een voorziening, wanneer zij enkel thuis kunnen worden opgevangen omwille van COVID-19. Dit attest dient om deze ouders toegang te geven tot het stelsel van tijdelijke werkloosheid wegens COVID-19.

De regering zal de socio-economische impact van de COVID-19 pandemie, evenals de ondersteuningsmaatregelen die genomen zijn, monitoren op het niveau van de werknemers, de bedrijven en de economie. Daarbij wordt ook aandacht besteed aan het welzijn op het werk in de cruciale sectoren en de essentiële diensten. De werkomstandigheden in deze sectoren en diensten zullen geëvalueerd worden door de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk.

Tegen 2030 is de doelstelling om een werkzaamheidsgraad van 80% te bereiken. Dit vereist dat ook wordt gewerkt op de huidige inactiviteitsgraad, die momenteel 22,8 % bedraagt in de categorie van 25 tot 64 jaar. Hiertoe organiseert de federale regering jaarlijks een werkgelegenheidsconferentie om, samen met de deelstaten, de sociale partners en andere stakeholders, concrete actieplannen uit te werken en te evalueren.

De regering zal, in overleg met de sociale partners en de deelstaten, inzetten op vorming en opleiding van werknemers doorheen hun loopbaan.

Om de werknemers zo goed mogelijk voor te bereiden op de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, zal er in overleg met de sociale partners en de deelstaten een “individuele opleidingsrekening” ingevoerd worden, die gedurende de volledige loopbaan gebruikt kan worden. Binnen het kader van de wet werkbaar en wendbaar werk, is het de bedoeling er op interprofessioneel niveau voor te zorgen dat elke VTE gemiddeld recht heeft op vijf opleidingsdagen (of het aantal uren dat daarmee overeenstemt) per jaar. De ambitie is om voor het einde van de legislatuur voor elke werknemer tot een individueel recht op opleiding te komen. Bedrijven met minder dan 10 werknemers en bedrijven met minder dan 20 werknemers blijven mutatis mutandis onder de systemen van uitzonderingen of afwijkingen vallen.

Mensen die inactief zijn op de arbeidsmarkt worden aangemoedigd en geholpen om de stap naar werk te zetten. Het gaat in het bijzonder over mensen met een leefloon, langdurig zieken en mensen met een handicap. Ook drempels om (meer) te werken, worden weggenomen. We versterken hierover het overleg en de samenwerking met de deelstaten.

We willen de blijvende instroom in (langdurige) arbeidsongeschiktheid voorkomen door werkgevers en werknemers te ondersteunen bij meer werkbaar werk, in overleg met de sociale partners.

Er wordt bijzondere aandacht besteed aan de activiteits- en werkgelegenheidsgraad van de oudere werknemers. Teneinde de effectieve loopbaanduur van de werknemers op te trekken, zullen er maatregelen worden genomen inzake eindloopbaanregeling. Dat kan o.a. worden gerealiseerd via het deeltijdse pensioen, de zachte landingsbanen, de vorming en heroriëntatie doorheen de loopbaan, en door de overdracht van knowhow tussen generaties van werknemers te bevorderen.

4. Arbeidsorganisatie

Levenslang leren oftewel het continu updaten van kennis en vaardigheden is ontzettend belangrijk. Maar ook het aspect tijd is cruciaal. Zo zijn heel wat mensen op zoek naar een beter evenwicht tussen werk en andere tijdsbestedingen. Thuis- en telewerk, maar ook andere vormen van flexibiliteit ten voordele van de werknemer, spelen daarbij een belangrijke rol. En ook de mate van autonomie en zelfsturing die werknemers aan de dag kunnen leggen, is een belangrijke factor voor hun welzijn, voor de voldoening die ze halen uit werk.

De strijd tegen stress en burn-out blijft belangrijk en wordt verder gevoerd, in samenwerking met de sociale partners.

De regering stelt, in overleg met de sociale partners, de voorwaarden vast waarbinnen afwijkingen op de standaard arbeidsduur en arbeidstijd kunnen worden ingevoerd voor ondernemingen met een syndicale delegatie of sociale verkiezingen organiseren en dit met respect voor de wetgeving betreffende arbeidstijd.

De regering onderzoekt welke redenen aan de basis liggen voor de beperkte aanwezigheid in ons land van o.a. verdeelcentra in het kader van e-commerce. Daarbij gaat zij, in overleg met de sociale partners, na of en in welke mate een wijziging van de reglementering rond avond- en nachtarbeid aan een oplossing kan bijdragen.

De regering spoort werkgevers en werknemers aan om langere perioden van tijdelijke werkloosheid aan te wenden om opleiding te volgen. Met de deelstaten wordt overlegd om een opleidingsaanbod te organiseren voor werknemers van wie de tijdelijke werkloosheid een langere of meer structurele duur heeft.

De regering onderzoekt samen met de sociale partners hoe werknemers die op structurele tijdelijke werkloosheid komen, tijdelijk tewerkgesteld kunnen worden bij een andere werkgever, met de mogelijkheid om terug te keren zodra de activiteit zich herstelt. Het kader dat daarvoor wordt uitgewerkt, moet misbruiken die samenhangen met terbeschikkingstelling voorkomen.

Uitzendarbeid heeft zijn verdienste bij het snel en vlot invullen van tijdelijke behoeften aan personeel en als opstap naar vast werk. De regering wil wel vermijden dat uitzendkrachten gedurende lange periodes afhankelijk zijn van opeenvolgende dagcontracten (bij eenzelfde gebruiker). Het oneigenlijk en overmatig gebruik daarvan zal bestreden worden, in overleg met de interprofessionele en sectorale sociale partners.

5. Ondernemerschap

a. Competitiviteit, fiscaliteit en strijd tegen sociale dumping.

De vrijstelling van werkgeversbijdragen voor de aanwerving van de eerste werknemer zal worden verlengd na 2020. In de loop van het jaar 2021 zal in samenspraak met de sociale partners een evaluatie van het stelsel plaatsvinden die kan uitmonden in een aanpassing. De bedoeling is om non-take up te vermijden door het stelsel te vereenvoudigen en te automatiseren, maar eveneens excessief gebruik en misbruik tegen te gaan.

Er worden maatregelen genomen om een gelijk speelveld te creëren tussen binnen- en buitenlandse ondernemingen met gelijke controles en handhaving van de Belgische wetgeving (vb. m.b.t. e-commerce).

b. Administratieve vereenvoudiging

Om de administratieve lastenverlaging effectief door te voeren, wordt de regelgevingsimpactanalyse (RIA) ernstig en correct toegepast. Het is een doelstelling om elke bijkomende administratieve last met administratieve vereenvoudiging te compenseren. Er komt tegen midden 2021 een nieuw Kafka-plan met een ambitieuze vereenvoudiging voor burgers, bedrijven en het middenveld.

De lastenverlagingen voor tewerkstelling van bepaalde werknemers zullen automatisch toegekend worden, met zo min mogelijk administratieve verplichtingen voor de werkgever.

c. Sectorale maatregelen

In overleg met de sectoren worden maatregelen genomen om een gunstig ondernemersklimaat te scheppen, zoals de bestrijding van winkeldiefstal, de ondersteuning van ambachtslieden, enz.

De regering zet de EU-richtlijn deloyale concurrentie om met het oog op de bescherming van ondernemers en kmo's.

De Regering zal in overleg met het prijzenobservatorium de prijsevoluties van de sector onderzoeken en de transparantie in de agri-foodketens verbeteren.

6. Koopkracht

Het minimumpensioen zal geleidelijk worden opgetrokken (volledige en onvolledige loopbaan) richting 1.500 euro netto voor een volledige loopbaan (in geval van een onvolledige loopbaan wordt dit bedrag pro rata verminderd met het verschil tussen 45 jaar en de loopbaan). (Extra) werken moet altijd financieel aantrekkelijk zijn voor de betrokkene en zijn gezin.

Om de koopkracht van de werkenden te verhogen kunnen fiscale en parafiscale maatregelen worden genomen om het nettoloon te verhogen. Daarbij worden niet alleen maatregelen genomen ten aanzien van de laagste lonen, maar ook ten aanzien van de lagere middenlonen. In deze looncategorie is de inactiviteitsval immers het grootste. Belangrijk is ook om de promotieval niet verder te laten oplopen.

Teneinde een goed evenwicht te hebben tussen concurrentiekracht en koopkracht verzekert de regering een vergelijkbare ontwikkeling met de buurlanden.

7. Klimaat en energie

De regering zal een kader uitwerken waarbij ook werknemers die geen aanspraak maken op een bedrijfswagen een mobiliteitsbudget toegekend kunnen krijgen door hun werkgever.

Op die manier worden duurzame mobiliteitsalternatieven (openbaar vervoer, fietsen, broeikasgasneutrale auto's, enz.) evenals het dicht bij het werk (gaan) wonen gestimuleerd.

Er worden ook maatregelen genomen opdat de eindverkoper (detailhandelaar) een daadwerkelijk en doeltreffend verhaalrecht zou krijgen ten aanzien van de producent bij de toepassing van de wettelijke garantieregeling.

De regering bekijkt de doorgevoerde audits naar de werking van het FAVV en voert indien nodig maatregelen door. Bij het onderzoeken van de nodige maatregelen zal er ook een reflectie gevoerd worden over de voogdij over het FAVV.

De regering laat toe dat kastickets en facturen in alle gevallen ook digitaal uitgereikt mogen worden, en onderzoekt of in een tweede fase de verplichting voor ondernemingen om een papieren betalingsbewijs uit te reiken, kan worden opgeheven.

De regering voert samen met de gewesten strijd tegen de plasticsoep en andere vormen van marien zwerfvuil op met projecten om de afvalstromen beter te beheersen. Via haar Plastics-strategie is de Europese Commissie actief bezig met de uitwerking van regelgeving rond plastics, inclusief microplastics. De regering zal de richtlijnen op ambitieuze wijze omzetten. Echter gezien het belang van de interne markt inzake deze materie, onderschrijft de federale regering de regelgeving hiervan op Europees niveau zodoende onder meer een gelijk speelveld met andere lidstaten te waarborgen. De impact van het verbod op bepaalde plastics op bepaalde groepen zal onderzocht worden. De regering zal er op Europees niveau voor pleiten om de normen te harmoniseren. Daar waar mogelijk zetten we in op kunststoffen die gemaakt worden van bio-componenten, liefst bio-degradeerbaar en bio-afbreekbaar. We ondersteunen de zoektocht naar innovatieve oplossingen op basis van ecodesign. We onderzoeken de mogelijkheden op het vlak van afvalpreventie voor de elektronische handel en de buitenhuisconsumptie.

In overleg met de deelstaten en de betrokken sector wordt onderzocht of het incorporeren van een statiegeldregeling in de verpakkingsheffing wenselijk is.

De regering zal er in haar beleid met betrekking tot de veiligheid van de voedselketen op toezien dat een hoog niveau van voedselveiligheid wordt gewaarborgd.

8. Diversiteit en strijd tegen discriminatie

Daarnaast wordt de toepassing van de bestaande discriminatietoetsen verbeterd. De sociale inspectie moet discriminatietoetsen kunnen uitvoeren op basis van ofwel een onderbouwde klacht, ofwel datamining ofwel een objectieve aanwijzing. Het schriftelijke en voorafgaand akkoord van de arbeidsauditeur of procureur des konings blijft behouden. Er mag tegelijk nooit sprake zijn van uitlokking.

We hervormen verlofstelsels voor ouders zodat er een evenwichtigere verdeling mogelijk wordt tussen mannen en vrouwen bij de opvang van en de zorg voor kinderen. Het geboorteverlof zal stapsgewijs uitgebreid worden van 10 naar 20 dagen. Daarbij zorgen we ervoor dat alle types werknemers in staat zijn het recht ook effectief op te nemen (bv interim, korte tijdelijke contracten,...).

9. Consumenten- en concurrentiebeleid

In het belang van alle burgers, consumenten en ondernemingen maakt de regering verder werk van een goede bescherming van de consument. De regering draagt er zorg voor dat de consument over de nodige en correcte informatie, die op toegankelijke wijze beschikbaar is, om met kennis van zaken

een beslissing te nemen, dat hij niet geconfronteerd wordt met oneerlijke handelspraktijken. De kwaliteit van de producten en diensten die hij afneemt moet beantwoorden aan wat hij redelijkerwijze mag verwachten en zijn klachten moeten op een correcte wijze worden behandeld.

Een eerlijk concurrentiebeleid is in het belang van de consument: niet of weinig competitieve markten kunnen zorgen voor een te hoge prijszetting of een te lage kwaliteit.

De regering evalueert de regeling rond consumentenkredieten en stuurt eventueel bij met het oog op een betere bescherming van financieel zwakkere consumenten.

10. Mededinging

De regering wil meer slagkracht geven aan de Belgische mededingingsautoriteit (BMA), naar het voorbeeld van onze buurlanden. De BMA wordt ook betrokken bij het uitwerken van pro-concurrentiële regelgeving en bij concurrentie impact-assessments van nieuwe wetten en regelgeving.

De regering zet in op een sterke Economische Inspectie die een prioriteit maakt van oneerlijke handelspraktijken jegens consumenten en ondernemingen. Het gaat onder meer om de kloof tussen geadverteerde en reële kwaliteit van goederen of diensten. De regering treedt actief op tegen misleidende reclame, zoals greenwashing.